

Προσοχή στη... συνήθεια!

[Ορθοδοξία](#) / [Σοφία και Λόγος](#)

[Πρωτοπρεσβύτερος Γεώργιος Δορμπαράκης](#)

«Μη συνηθίζεις να ηττάσαι στον πνευματικό πόλεμο, γιατί η συνήθεια γίνεται δεύτερη φύση στον άνθρωπο» (όσιος Εφραίμ ο Σύρος).

Μία βαθειά ψυχολογική αλλά και πνευματική παρατήρηση κάνει με τη φράση του ο μέγας όσιος Πατήρ Εφραίμ ο Σύρος. Μία παρατήρηση που την αλήθεια της τη διαπιστώνουμε όλοι στην καθημερινότητά μας: ποιος αμφιβάλλει για τη δύναμη της συνήθειας; Ό,τι κάναμε μία φορά και το επαναλάβαμε έπειτα, είναι δύσκολο να το σταματήσουμε. Τόσο που η επανάληψή του που μας έγινε συνήθεια καταστάθηκε τελικώς δεύτερη φύση μας - η προσπάθεια να σταματήσουμε μία συνήθειά μας βιώνεται συχνά ως... ξεριζωμός! Κι εδώ αναδεικνύεται η σημασία της συνήθειας στον πνευματικό πόλεμο, τον αγώνα δηλαδή του πιστού ανθρώπου να πορεύεται κατά το θέλημα του Θεού και όχι κατά το δικό του αμαρτωλό θέλημα: αν ο πιστός είναι χαλαρωμένος πνευματικά και ηττάται διαρκώς ή πολύ συχνά στη χριστιανική του πορεία - δεν μιλάμε για μία ήττα περιστασιακή που υφίσταται σε όλους και έχει γρήγορη μετάνοια -, τότε δυστυχώς η συνήθεια της ήττας του τον κάνει να βρίσκεται σχεδόν μόνιμα σε αντίθεση προς τον Θεό, που

θα πει ότι τα πάθη και οι αδυναμίες του τον έχουν υποδουλώσει, όπως το δηλώνει και ο λόγος του αποστόλου: «σε ό,τι κανείς έχει ηττηθεί, σ' αυτό και έχει υποδουλωθεί». Συμβαίνει κάτι παρόμοιο με το ξεριζωμα ενός φυτού: όσο είναι μικρό εύκολα ξεριζώνεται, όσο βγάζει ρίζες βαθιές και μεγαλώνει, τα πράγματα δυσκολεύουν μέχρι πλήρους αδυναμίας. Οπότε καταλαβαίνει κανείς την αξία του λόγου του οσίου Εφραίμ: μη συνηθίζεις την πτώση στην αμαρτία σου, γιατί όταν θελήσεις να την ξεπεράσεις θα δυσκολευτείς απεριόριστα - είναι σαν να πολεμάς πια τον βαθύτερο εαυτό σου!

Από την άλλη όμως υπάρχει το θετικό στοιχείο: όταν κανείς επιμένει στο θέλημα του Θεού, έστω και διά της βίας, τότε η συνήθεια της επιμονής και της υπομονής του αυτής τον κάνει να νικά τον εαυτό του, οπότε η πνευματική του ζωή γίνεται διαρκώς και ευκολότερη. Μπορεί ο πονηρός διάβολος, κατά θεία παραχώρηση, να πολεμά περισσότερο έναν τέτοιο χριστιανό, όμως και η χάρη του Θεού τον ενισχύει αντιστοίχως, συνεπικουρούμενη από την αυτοκυριαρχία πια του χριστιανού - η συνήθεια της θετικής προς τον Θεό πορείας του καθιστά τη χριστιανοσύνη του πορεία από δόξης εις δόξαν, μία άνοδο δηλαδή χωρίς σταματημό.

Κι ένα στοιχείο που συντελεί στην αδιάκοπη καλή συνήθεια του «γεννηθήτω το θέλημά Σου» και όχι στην επιπόλαιη χαλαρή αντιμετώπιση της πνευματικής ζωής είναι η υπενθύμιση ότι στην πνευματική αυτή ζωή διαλείμματα και στάσεις δεν υπάρχουν - ή προχωρεί κανείς μαζί με τον Χριστό ή Τον εγκαταλείπει και αρχινά την κατακρύφα ως δέσμιος του πονηρού. Ο λόγος του ίδιου ακούγεται με τον πιο

ηχηρό τρόπο και επιβεβαιώνεται καθημερινά από κάθε πιστό: «όποιος δεν είναι μαζί Μου είναι εναντίον Μου και όποιος δεν μαζεύει μαζί Μου σκορπίζει».

Και το παρήγορο βεβαίως στοιχείο: ακόμη και στη μεγαλύτερη κακή συνήθεια υπάρχει ελπίδα, όταν ο άνθρωπος μετανοήσει με την καρδιά του. Τότε αν ζητήσει τη βοήθεια του Θεού με πόνο και πόθο, τότε η δύναμη Εκείνου θα επιτελέσει το ακατόρθωτο: ο άνθρωπος θα απεμπλακεί από το κακό στρεφόμενος προς το Αγαθό. Διότι «τα αδύνατα στους ανθρώπους είναι δυνατά στον Θεό».

[pgdorbas.blogspot.com](https://bit.ly/3fpELVz)

<https://bit.ly/3fpELVz>